

била качена на флотата, друга испратена съ Кратера въ Кармания, а третата, главната (вѣроятно не по вече отъ 60 или 70 хиляди души) тръгнала прѣзъ Гедрозия. Слѣдователно, ако даже се допусне, че отъ тѣзи послѣдната се върнала само $\frac{1}{4}$ (отъ 15.000 до 17.500 души), то всичката загуба на Александра ще възлиза отъ 45.000 до 52.500 души — число, макаръ и твърдѣ значително, но все по малко, отколкото показаното отъ Плутарха.

Слѣдъ почивката въ Пура, Александъръ влѣзълъ въ Кармания (днесъ югоисточната персийска областъ Керманъ), която лѣжала на западъ отъ Гедрозия по край брѣга на морето, — пуста на сѣверъ, но богата съ плодородни и добрѣ обработени полета и лозя на югъ. Въ Кармания се присединили къмъ Александра — Кратеръ съ войската и слоноветѣ си, Клеандръ, Ситалкъ и Хераконъ съ войскитѣ си, които били останали въ Индия, и освѣнъ това много камили и товарни животни, съ което се попълнила загубата отъ хора и се набавили достатъчни срдства за прѣвозване. Слѣдъ това прѣзъ зимата въ 325 срѣщу 324 година Ефестионъ съ по голѣмата частъ отъ войската, товарнитѣ животни и слоноветѣ билъ испратенъ отъ Кармания по брѣга на морето въ Персия, Непархъ съ флотата го придружавалъ по край брѣга, а самъ Александъръ съ легкитѣ войски, етеритѣ и единъ отрядъ стрѣлци тръгналъ за Пассаргада*) и отъ тамъ за Персеполю и Суза, кждѣто и пристигналъ прѣзъ февруарий 324 година. Тукъ той наградилъ войскитѣ си извънрѣдно щедро: заплатилъ всичкитѣ дългове на военачалниците и войницитѣ си, които спорѣдъ Арриана, възлизали на сума по голѣма отъ 20,000 таланта (около 75

милиона лева), — на уволненитѣ отъ служба заплатилъ недодадената заплата, дневна заплата до пристиганieto имъ въ отечеството си и освѣнъ това по единъ талантъ на всѣкиго; подарилъ имъ за прѣзъ цѣлия животъ разни значителни и почетни прѣимущества, а на главнитѣ военачалници (на Ефестиона, Непарха, Певкеста, Онесикрита и др.), както и на всички македонски царски тѣлохранители раздалъ златни вѣнци. Слѣдъ туй, като разглѣдалъ лично Персийския заливъ и устията на Тигръ и Ефратъ, той отишелъ нагорѣ по Тигръ до града Опоисъ въ Персия (малко по горѣ отъ днешния Багдате) и посѣтилъ Екбатана, като на всѣкждѣ се занимавалъ съ вътрѣшното устройство на завоюванитѣ области и се трудилъ да слѣе македонцитѣ и гърцитѣ съ азиатцитѣ въ единъ народъ, съединилъ азиатскитѣ войски съ македонскитѣ и гръцкитѣ, и образувалъ нови азиатски войски, въоръжени и устроени по европейски. Между друго той лично извършилъ единъ походъ противъ косянитѣ, диво и хищно племе на южнитѣ прѣдѣли на Мидия, въ продължение на 40 дни напълно ги покорилъ, взелъ имъ заложници и въ земитѣ имъ издигналъ крѣпости. Слѣдъ това той отишелъ въ Вавилонъ, гдѣто почналъ да се готви за новъ походъ въ Аравия, но тукъ се разболялъ и, понеже здравето му било вече разстроено отъ 12 годишнитѣ трудове и дѣятелность, слѣдъ 12 дневно болѣдуване, на 11 юний 323 година, на 33 годишна възраст, той свършилъ живота си, пленъ съ велики и чудни подвизи!

Отъ тѣхъ послѣдния, прѣдсмъртния му походъ въ Индия е почти най забѣлжителния, макаръ и кратковремененъ. Дѣйствително, гения на Александра, прѣди да угасне на вѣски, се проявилъ въ нова, още по го-

*) Пассаргада се намирала, както прѣдполагатъ, на днешната равнина Мурхабъ, на ю. ис. отъ Ширазъ и на ю. отъ езерото Бахтегианъ.